

dle zjištění odvolacího soudu mezi stranami při vyjednávání dne 28. září 1925 mluveno o době zaplacení kupní ceny za dům; mělo se tedy podle § 904 obč. zák. plniti ihned, totiž bez zbytečného odkladu. V této příčině však nepřijali žalobci v dopise ze dne 5. října 1925 návrh žalovaných tak, jak byl učiněn, nýbrž přijali jej s výhradou, prohlásivše, že nabídku v umluvené výši přijímají, že koupí, jak byla umluvena, uskutečňují a sice že »známý obnos« zaplatí ihned hotově v den uzavření koupě, první polovici kupní ceny pak do 14 dnů po uzavření koupě, t. j. podle výpovědi spolužalobce Karla P-a po vyhotovení písemné smlouvy u notáře a zbytek nejdéle do tří neděl poté, při čemž jako záruku za dodržení tohoto způsobu placení nabídli rukojemství své spolupodepsané matky Žofie P-ové. Tato výhrada žalobců ohledně doby zaplacení kupní ceny jest však, jak odvolací soud správně uznal, závažnou úchytkou od nabídky žalovaných co do podstatné její části, takže sluší přijetí nabídky s takovouto výhradou podle zmíněných již zákonných ustanovení pokládati za odmítnutí nabídky spojené s novým návrhem. Ježto pak žalovaní tento nový návrh nepřijali, ba prvžalovaný výslovně prohlásil spolužalobci Emilu P-ovi, že dům již neprodá, nemají pozdější dopisy zastupce žalobců ze dne 10. a 19. října 1925, v nichž žalobci projevují ochotu, že zaplatí za dům požadovanou cenu 165.000 Kč, pro tento spor již významu.

Čís. 7097.

K platnému postupu pohledávky není třeba, by postupník měl za postupitelem pohledávku ve stejné výši jako jest postoupená pohledávka.

Postup pohledávky k pouhému zajištění postupníkovra nároku jest v exekuci proti postupiteli na pohledávku tu ochránil žalobou podle § 258 ex. ř., nikoliv podle § 37 ex. ř.

(Rozh. ze dne 25. května 1927, Rv I 647/27.)

Žalovaný čsl. erár vedl exekuci zabavením dlužníkovy pohledávky proti okresní správní komisi. Žalobce, tvrdě, že nabyt zabavené pohledávky postupem od dlužníka, domáhal se na žalovaném eráru zrušení exekuce. Procesní soud první stolice uznal podle žaloby, odvolací soud žalobu zamítl. Důvody: Postup pohledávky za úplatu (a o takový šlo by podle právního stanoviska žalující strany), předpokládá, by postupník dal postupiteli úplatu nebo se zavázal dáti ji způsobem takovým, že by převedl ze svého jmění nějakou hodnotu na postupitele. Nic takového však se nestalo zde mezi žalobcem a dlužníkem ani podle důkazních výtěžků ani podle skutkového zjištění prvního soudu. I když tudíž tyto dva jednali spolu o postup pohledávky a použili tohoto výrazu v předložených listinách, nemohli tím přivoditi platný postup této pohledávky a tudíž její přechod do majetku žalobcova, nýbrž podle zjištěného stavu věci šlo jim podle pravé vůle očividně jen o to, by se pohledávka dlužníka za stavbu silnice stala žalobci zárukou za

eventuelní újmy z ručení za úvěr manželce dlužníkově, což vysvítá zejména z okolností dokázané předloženou korespondencí, že se okresní správní komise jako poddlužnice zavázala podle žádosti jeho i žalobcovy, že bude veškeré platy z titulu stavby silnice konati na účet manželky dlužníka u Městské spořitelny, čímž právě mělo býti dosaženo, by ani manželka dlužníka ani žalobce nevzali újmy z financování dlužníka. Žalobce nestal se tudíž na základě postupu majetníkem pohledávky, kterou vylučuje z exekuce vedené erárem proti dlužníku, a není tedy žaloba oprávněna.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Dovolání uplatňuje dovolací důvod čís. 4 § 503 c. ř. s. Přisvědčiti jest dovolateli, že podle § 1392 obč. zák. není k platnému postupu pohledávky třeba, by postupník měl za postupitelem pohledávku v téže výši, jako je pohledávka postoupená. Zato v dalším nelze s dovolatelem souhlasiti. Dovolatel uvádí, že postup jest jen »formálním aktem«, a že, je-li postup proveden formálně správným způsobem, nemůže soud tento formální úkon neuznati z důvodů založených v právu hmotném. Věc má se jinak. Při žalobě podle § 37 ex. ř. nejde jen o průkaz formálních úkonů, nýbrž o to, zda žalobci po hmotněprávní stránce přísluší takové právo, které by nedopouštělo výkonu exekuce. Proto se odvolací soud zcela správně obíral hmotněprávní stránkou práva žalobcem tvrzeného a došel ze zjištěných okolností ke správnému právnímu závěru, že jde tu jen o postup pohledávky k pouhému zajištění žalobcova nároku na náhradu újmy, která mu snad vzejde ze závazku rukojemského. V tomto směru stačí dovolatele prostě odkázati na správné důvody napadeného rozsudku. Zajišťovací postup jest pak, pokud jde o jeho uplatnění proti exekuci na postoupenou pohledávku, stejně posuzovati jako zajišťovací převod práva vlastnického. Již předpisy § 10 (3) konk. ř. a § 10 (3) vyr. ř. posuzují jak zajišťovací převod vlastnictví, tak i zajišťovací postup pohledávky stejně. Pokud jde o zajišťovací převod vlastnictví, bylo v plenárním usnesení tohoto nejvyššího soudu ze dne 9. května 1925, čís. pres. 1385/24 (čís. 5026 sb. n. s.) dovozeno, že vlastnické právo ku zajištění může býti v exekučním řízení chráněno jedině žalobou podle § 258 ex. ř., tedy nikoliv žalobou, kterou má býti exekuce sama v celé své podstatě a se všemi svými účinky, tudíž i se soudcovským právem zástavním exekucí touto podle § 256 ex. ř. získaným prohlášena za bezúčinnou nebo nepřipustnou, nýbrž pouze žalobou, již se má uplatniti nárok na to, by podle pořadí úkojového práva byla pohledávka toho, v jehož prospěch stal se zajišťovací převod vlastnictví, uspokojena z výtežku před vymáhajícím věřitelem. Stejný poměr jest pak i při zajišťovacím postupu pohledávky. Tento postup nezakládá právo, které vylučuje vedení exekuce na pohledávku. Aby dosaženo bylo účelu, k němuž se pravá vůle stran při zajišťovacím postupu pohledávky nese, není třeba zrušovati exekuci, nýbrž stačí zajistiti ochranu přednostnímu úkojovému právu, které fiduciárnímu postupníkovi přísluší, teprve při vlast-

ním provedení exekuce. Jelikož jde tu o exekuci na peněžitou pohledávku, přijde tu po případě k platnosti předpis § 307 ex. ř., podle něhož jest poddlužník, činí-li na pohledávku přikázanou k vybrání nebo na místě placení kromě vymáhajícího věřitele nárok i jiné osoby, oprávněn a v určitých případech i povinen pohledávku k soudu složit. Při rozvržení této podstaty, což státi se má podle zásad § 283 až 287 ex. ř. (srovnej rozhodnutí čí. 5042 a 6141 sb. n. s.), může pak postupník uplatňovati, že mu přísluší úkojové právo, mající přednost před zástavním právem vymáhajícího věřitele. Nemohlo proto býti dovolání vyhověno.

Čís. 7098.

Smír, jímž se zavázal manžel platiti manželce výživné, jest podle své právní povahy smlouvou, a jest manžel zavázán plniti podle smíru tak dlouho, dokud nebyl buď srovnalou vůlí stran nebo soudcovským výrokem zrušen. Účinek zrušení smíru soudcovským výrokem pro napotomní okolnosti vztahuje se zpět na dobu, kdy byla u příslušného soudu podána žaloba o zrušení smíru, nikoliv až na dobu, kdy vznikly skutečnosti, o něž byl žalobní nárok opřen.

(Rozh. ze dne 25. května 1927, R II 159/27.)

Návrhu dlužníka na odklad exekuce k vydobytí výživného soud první stolice vyhověl, rekursní soud návrh zamítl. Důvody: Žaloba povinného proti exekuci podle § 35 ex. ř. o nepřípustnost exekuce zamítnuta byla nejvyšším soudem rozhodnutím ze dne 13. ledna 1927 Rv II 709/26 (čí. sb. 6695), při čemž bylo vysloveno, že, dokud smlouva trvá a nebyla zrušena buď srovnalou vůlí stran nebo soudcovským výrokem, dotud trvá povinnost manžela, by smlouvu plnil. Podle tohoto prohlášení nejvyššího soudu a z úvahy, že ani žaloba nepůsobí na výživné — byť i také novací podle §§ 1376 a 1379 obč. zák. změněné v nárok smluvní — pro minulost, nemůže se státi zrušení exekučního titulu t. j. smíru ze dne 23. ledna 1922 od tehdejška, nýbrž jedině od nynějška, kdyby také vyhověno bylo žalobě podané u zdejšího soudu dne 18. března 1927 o neplatnost soudního smíru. Není zde tedy důvodů, by byl povolen odklad exekuce podle §§ 42 až 46 ex. ř.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Manželka vymáhá na rozloučeném manželovi podle soudního smíru měsíčně splatné výživné po 320 Kč za dobu od 1. března 1926 do konce března 1927 celkem osmi mobilárními exekucemi. Manžel navrhl dne 14. března 1927 odklad exekucí, vykázav podací rubrikou, že podal dne 8. března 1927 na manželku žalobu o »neplatnost« soudního smíru. V návrhu na odklad uvedl dlužník, že podal žalobu o »zrušení« exekučního titulu, a v dovolacím rekursu praví, že se domáhá soudcovského